

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пост. шлян. 143322
Адреса для телеграм:
«Діло» Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краву 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 50 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Вибори розписані.

Львів, 7. грудня 1927.

В «Деннику Законів» польської республіки з 5. ч. м. (ч. 107) появився декрет президента республіки про розписання виборів до законодавчих установ, до союму і сенату. Згідно з постановами конституції визначено речинсь виборів до союму на 4. березня, а речинсь виборів до сенату на 11. березня 1928.

Таким чином декрет президента розписав усі сумніви, які накопичилися були біля питання: будуть чи не будуть розписані вибори до законодавчих установ? На основі аналітичних відносин і дивоголядно-половинчатої становища уряду ми все твердили, що вибори є неминуєстю. Та жести в деяких колах нашого громадянства — і не лише нашого! — виключили були глибокі сумніви, а з деякого то й «певність», що вибори не буде. Сьогодні всі сумніви є вже за нами.

Одночасно до президентського декрету — згідно з постановами виборчої ординації — додано виборчий календарик з означеними речинськими поодинокими функціями і чинностями, зв'язаних з добою виборів. Виборчий процес починається 13. грудня 1927 визначенням вісьмох членів Держ. Виборчої Комісії голівничими (найчисленнішими) союмою клубами, а кінчається виборчим актом в дні 4. і 11. березня 1928 р.

Виборча ординація до законодавчих установ є незвичайно складна, скомплікована: своїми речинськими моментами, яких є безліч на протязі трьох місяців, вона створює додаткові виборчі наслідки лише для організації метких, суцільних і сторожких. Недодержання котрого-небудь з положень у виборчому календарі до речинських ститься на дальшому ході виборчого процесу. Тому виборча доба вимагає від настанків уваги, сторожкості і напруження. Національна організація, як у центрі, так і на провінції, мусить бути постійно на варті. Вона мусить безперервно доповнювати поодинокі речинськи та виповнювати всі вагомим виборчої ординації в громадських, районі (голосування), виборчих округах і воєвідстві, як владі адміністративній і сенатській виборчій організації. Докладне ознайомлення з змістом виборчої ординації є особливою кончею для нас, бо ми перше приступаємо до виборчого акту на основі польської виборчої ординації.

З моментом розписання виборів починає в добу виборчого руху. Формально період виборчого руху починається з хвилею розв'язання союму і сенату, та ясно, що фактично доповня виборча агітація наступає аж із хвилею розписання виборів. На наших організаціях лежить обов'язок негайно приступити до проведення виборчої агітації, щоб ознайомити населення зі складною виборчою ординацією та заздалегідь протиставитися всім виборчим агітам, які чорним гайворонням висуваються на наші села.

Ясно, що крайній час довести до людськості і суцільності української національного фронту. Тут нічого не гаяється. Треба ясно, докладно і невіддільно з'ясувати собі справу, а ким ідути до виборів українськості та яку мету бажують досягнути у виборчій акції? — Як право-

лікання, підійські чинності, які розпускають деякі наші політичні групи, думаючи, що вони ведуть велику дипломатичну гру, є крайню шкідливі. *Clara pecta claros faciunt amicos.* І не інакше. Треба ясно і недвозначно рішитися, бо від такого чи іншого вигляду україн-

ського виборного фронту, а також і виборчого б'юроку непольських народів залежить хід, форма і зміст виборчої агітації.

Вибори розписані. З тією хвилею все українське громадянство мусить стати на сторожі, на варті.

Вибори до союму і сенату.

Резюме президента про вибори. — Виборчий календарик.

В «Деннику Законів Річпосполитої» ч. 107 з дати Варшави, 5. грудня 1927 надано розпорядок президента Річпосполитої про вибори до союму і сенату. Розпорядок звучить: На основі 18-го артикулу виборчої ординації до союму, вміщеної в законі з 28. липня 1923 р. (Дж. зва. Річпосп. ч. 66, поз. 590), а також 9-го артикулу виборчої ординації до сенату, вміщеної в законі з дня 28. липня 1922 (Дж. Зак. Річпосп. ч. 66, поз. 591) закладати вибори до союму і сенату Річпосполитої. Голосування до союму відбудеться 4. березня (марта) 1928 р., до сенату 11. березня (марта) 1928 р. Виборчі чинності треба виконати в речинськах, поданих і вичислених у виборчій календарі, який доданий до цього розпорядку. Слідують підписи президента, голови ради міністрів і міністрів внутрішніх справ і справедливості.

Доданий до розпорядку календарик звучить:

13. грудня 1927. Всім найчисленнішим польським клубам представити генеральному виборчому комісареві вісім членів Державної Виборчої Комісії і стільки ж їх заступників.

15. грудня 1927. Генеральний виборчий комісар іменує на ввіснення президента відповідного Апеліційного Суду провідників Окружних Виборчих Комісій. Вони ж іменують по одному членові Окружних Виборчих Комісій.

Адміністративна влада і інстанції оголошують в усіх громадах про їх поділ на райони голосування, про виборчі льокалі та про льокалі урядування Районових Виборчих Комісій, а рівночасно ця влада повідомляє про те провідників Окружної Виборчої Комісії і Головного Статистичного Уряду.

Головний (генеральний) виборчий комісар оголошує в «Моніторі Польскім» особовий склад і урядовий льокаль Державної Виборчої Комісії, місце, час, спосіб і остаточний речинськ оголошування державних виборчих літ.

17. грудня 1927. Головний виборчий комісар оголошує в повсякчасному урядовому деннику номінації (іменування) провідників Окружних Виборчих Комісій і їх заступників. Провідники оголошують номінації членів Окружних Виборчих Комісій, яких він іменує.

Міські ради, згідно збори начальників громад переводять вибір членів Окружних Виборчих Комісій, про що повідомляють окружного виборчого комісара.

19. грудня 1927. Провідник Окружної Виборчої Комісії оголошує особовий склад Комісії в повсякчасному урядовому деннику. Окружна Виборча Комісія оголошує в усіх газетах округу про день виборів, годину голосування, число посілів, яких має вибрати округ, про місце, час, спосіб і остаточний речинськ оголошування кандидатів і зв'язи про прилучення окружної лісти до державної, з

також про особовий склад і урядовий льокаль Окружної Виборчої Комісії.

20. грудня 1927. Громадська (гміна) рада, згідно збори вітків (світлиця), згідно з урядовим комісаром, згідно з повноваженнями іменує або взначає трьох членів Районної Виборчої Комісії і стільки ж заступників.

25. грудня 1927. Начальники громад (гмін), (президенти, бурмістри, віткі) приготувати для кожної місцевості список виборців у трьох примірниках. Провідники Окружної Виборчої Комісії повідомляють начальників громад про склад Районних Виборчих Комісій і подат про те публічно до відома.

26. грудня 1927. Начальники громад пересилають три примірники списку виборців Окружним Виборчим Комісіям.

1. січня 1928 р. Районові Виборчі Комісії пересилають один примірник списку виборців до Окружної Виборчої Комісії.

2. січня 1928. Окружна Виборча Комісія викладає списки виборців до публічного перегляду.

15. січня 1928. Останній день викладання списків виборців до публічного перегляду.

16. січня 1928. Останній речинськ для оголошування рекламій до Районових Виборчих Комісій проти пропущання в списку або проти вписання когонебудь невідповідального.

22. січня 1928. Останній речинськ для оголошування спротиву під рекламій в справі вичерпання зі списку.

24. січня 1928. Оголошування державних літ кандидатів.

26. січня 1928. Районові Виборчі Комісії пересилають Окружним Виборчим Комісіям два примірники списку виборців.

30. січня 1928. Районові Виборчі Комісії приймають наслідуючі спротиви проти відтергування зі списку виборців і пересилають їх льотково до Окружних Виборчих Комісій.

1. лютого 1928. Кандидати з державних літ складають на руки провідників Державної Виборчої Комісії заяву про згоду старатися за мандати, а також ствердження, що кандидат уважає себе громадянином держави і що згідно з його найглибшим пересвідченням має пастати на виборче право.

3. лютого 1928. Голова Виборчої Комісії оголошує в «Моніторі Польскім» державну лісту кандидатів.

Оголошування окружних літ кандидатів.

5. лютого 1928. Окружні Виборчі Комісії пересилають Районовим Виборчим Комісіям два примірники остаточного затвердженого списку виборців. Рівночасно треті примірники списку виборців пересилають відповідним начальникам громад.

3. лютого 1928. Провідники Районових Виборчих Комісій викладають остаточний затверджений список виборців до публічного перегляду.

11. лютого 1928. Кандидати в Окружних Виборчих Комісій складають на руки провідників Окружної Виборчої Комісії заяву про згоду старатися за мандати, а також ствердження, що кандидат вважає себе громадянином держави і що згідно зі своїм

найглибшим пересвідченням має пастати на виборче право.

Повноваженнями Окружних літ кандидатів складають на руки провідників Окружної Виборчої Комісії заяву про прилучення окружних літ до державних.

13. лютого 1928. Останній день викладання остаточного затвердженого списку виборців до публічного перегляду.

21. лютого 1928. Окружні Виборчі Комісії доставляють Районовим Виборчим Комісіям лісти з лістами кандидатів для їх розп'якування.

4. березня (марта) 1928. Голосування до союму.

7. березня 1928. Засідання Окружних Виборчих Комісій для установа посліду виборів до союму.

11. березня 1928. Вибори до сенату.

14. березня 1928. Засідання Окружних Виборчих Комісій для установа посліду виборів до сенату.

Приклад ошадности і самопомочи.

Кооператива українських купців і ремісників у Станіславові.

Подано приклад доцільної ошадности наших купців і ремісників у Станіславові, який повинні наслідувати й інші міста, бо форма цієї ошадности й самопомочи показується дуже практичною і в своїх наслідках повинна нам принести великі користи.

Перед трьома роками закладено за спонукую бляхарського майстра п. Северина Снігуровича 12 українських купців і ремісників уступити спільку, яка поставила собі за мету купно або вибулвання спільною домою, де крім мешкань були би приміщення і на силени; умову спільку в формі протоколу для пачати.

Члени сходяться в льокалі ремісничого т-ва «Зоря» що-неділі в полудне і складають по 15 зол. тижнево на створення спільного фонду в руки скарбника, якому члени дають повноваження власним іменем заступити всіх членів перед судом і властями. Вкладки поміщені в «Українській Мішанській Касі», однак тільки члени спільки мають право брати позички з того фонду за відповідною порукою звороту й оплатою добровільних датків, які спілька призначила на побільшення майна спільки. Кожний член може виступити зі спільки і замалати звороту свого уділу, який з днем 1. XI. 1927. виносив 3.370 зол. на кожного спільника. Дотепер не було випадку опізнення в заплаті вкладки, бо пинивий спільник мусить заплатити грошеву кару до спільного фонду. Не треба й казати, що користування тим фондом дає членам можливість економічного розвитку й нагоду ошадности.

На зразок тої спільки повстала у минулому році друга спілька, зложена з 18 економічно слабших наших купців і ремісників, де тижнева вкладка виносилась 5 зол. Фонд цієї спільки зростає теж постійно. В той спосіб спільний економічний інтерес об'єднує всіх наших купців і ремісників у Станіславові; вони творять якби одну велику родину, якої члени взаємно помагають собі радою і тішми. Добровільна ошадність у тих спільках є скомбінована з примусовою щотижневою вкладкою і через те спільний фонд спільок скоро побільшується.

Практичний порад у справі ошадности і ведення такої спільки в інших

* Район (обшуд) обіймає або одну місцевість, в якій є 3000 голосуючих, або кілька менших місцевостей, віддалених не більше як на 5 км. від себе, що мають разом 3000 голосуючих. — Ред.

наших містах може уділити на основі трьохлітнього досвіду п. Се-
верин Сигурович, купець у Стани-
славові.

Радянська Україна

Херсонський і Камінець-Подільський музеї.

В херсонському „Комуністі“ наводимо кілька інформаційних даних про два провінційних музеї на Україні. Їх там як відомо, більше десятка. Своєю часу подавали ми докладний їх огляд. Та інформаційні дані виключно про ті два мають для нас не малий інтерес з уваги на зібрані там матеріали.

Шкави дає — читаємо в „Комуністі“ — подає херсонський історико-археологічний музей. Роки жовтневої революції, взагалі, сприяли буйному розвитку цього музею, за час 1917-20 рр. музей дістав низку цінних колекцій а художніх виробів, картин, книжок, адебітного французьких, видання XVIII століття, тощо. Зокрема треба відзначити, що наприкінці 1917 року музеєві з великими труднощами вдалося вивести з Кишинева цінну колекцію Суручуна, що збагатила музей більш як на 300 античних статуй, урн, тощо.

Доба 1920-23 р. для херсонського, як і для інших музеїв, була періодом замирення. Музей за ці роки нічого не придбав. Зате, починаючи з 1923 р. стан музею швидко кращає, він розгортає свою роботу і збагачується низкою нових цінних пам'яток старовини й культури. За цей час, тобто з 1923 р. і до сьогодні музей придбав понад 1500 різних експонатів. Вдалося розгорнути археологічні розкопки в різних місцях України. Розкопано низку курганів, городищ, тощо.

1925 р. херсонському музеєві вдалося придбати Бориславський скарб, вагою більш як на 20 кілогр. Складається цей скарб з різних бронзових річей. Проведено розкопки Любимівського городища, де відкрито новіше нашарування в золистою багатофарбовою керамікою і відкрито один фундамент римської елладки і римський брук. За найцінніше придбання музею 1927 р. треба вважати Козьміський скарб. Цей скарб знайшли пастиухи в кучугурах. Вого, правда, хоч трохи пограбовано і знищено, але й рештки теж багаті. Складається скарб з різних золотих річей, річей олов'яних, тощо. На місці знайшли скарб* провадяться розкопки. Виявляється, що в кучугурах була ще сила річей, — різний скляний, глиняний і срібний посуд, кольчуги, залізні річи, ремінці, футра, але їх пограбували місцеві шукачі скарбів.

Такі етапи в останні роки пройшов і другий пропаллий історико-археологічний музей. — Камінець-Подільський. Музеєві цьому першими роками революції довелося охороняти своє добро від різних неприємних гостей. Силами персоналу вдалося майже все зберегти, — пограбовано лише трохи книжок. Взагалі ж часті зміни влад на Поділлі і банальним але впливовим на етапи музею. Відродження і розгортання роботи музею почалося після того, як на Поділлі остаточно затвердилася радянська влада. Музей розгорнув широку роботу, в якій знайшов активних помічників серед місцевих культурних сил і селянства. Музеєві вдалося набуття низку експонатів, переважно етнографічного характеру. По деяких селах утворено гуртки музею, що складаються з місцевих активних помічників в музейній роботі.

Розгорнув музей і археологічну роботу. Йому вдалося знайти кілька місць з залишками трипільської культури, — зібрано різних посуд та інші пам'ятки цієї культури. На Камінецьчине силами музею знайдено багато старовинних монет, — польських, римських і візантійських. Велику роботу музей провів щодо утворення відділу революції. Цей відділ обіймає бути досить багатим. Для нього вже зібрано різні революційні видання, тощо.

На Поділлі мешкає багато жителів і музей вирішив влаштувати в себе відділ пам'яток життєвої культури та старовини. Частину експонатів, що складається з різного одягу, річей культур, старих книжок, тощо вже зібрано. Загалом Камінець-Подільський музей на сьогодні нараховує понад 10 тис. експонатів. Музей став поважним культурним осередком. Про культурне значіння його свідчить хоча б і те, що кількістю відвідувачів, порівнюючи з 1917 р., зросла на сьогодні в п'ять разів.

Найближчі завдання в галузі піднесення сільсько-господарської продукції.

V. Сільсько-господарське шкільництво.

Сільсько-господарська школа, як і всякі державно-громадські заходи професійно-технічного характеру, приносять користь і окремим особам — господарям і цілій суспільності — народові.

Американські вчені пробували визначити в доларах щорічну матеріальну користь для господаря від

шкільної освіти. За даними проф. Макарова американський фермер мав такий заробіток від свого господарства: 1) В городньо-молочарському районі: а) коли укінчив нижчу школу — 318 доларів у рік, б) коли укінчив середню школу — 622 дол. у рік, в) коли укінчив високу школу — 847 дол. у рік. 2) В кукурузно-зерновому районі: а) 550 доларів у рік, б) 727 дол. у рік, в) 885 дол. у рік.

Народно-господарське значіння сільсько-господарської школи легко бачити з нижче уміщеної таблиці про сільсько-господарське шкільництво в 1923 р. Найвищі врожаї з 1 гект. (30,9 сотнарів з гект. пшениці) бачимо в скандинавських країнах, де якраз найліпше розвинене і сільсько-господарське шкільництво.

Потребу в сільсько-господарській школі все більше й більше відчуває наша суспільність. Усе частіше в нашій пресі статті, в яких підіймається питання про перенесення Подєбрдської Академії на Волинь, то про відкриття нової високої сільсько-господарської школи на українських землях. На мою думку питання ставиться цілком не в тій площині, в якій його треба ставити. Відчинити одну чи дві високі сільсько-господарські школи — це ще зовсім не значить, що сільсько-господарське населення українських земель дійсно буде мати агрономічну допомогу, а абсолютні с.-г. високих шкіл працю по своєму фаху. Разячий приклад маємо з першим випуском інженерів-агрономів Подєбрдської Академії в ЧСР. До 1. червня ц. р. закінчили агрономічний відділ 36 осіб*). Минуло вже п'ять місяців — час досить довгий для того, щоб можна було підшукати працю по фаху. Поглянемо, як розмістились інженери-агрономи У. Г. А. в Подєбрадах.

На 1. XI. ц. р. було зі згаданих 36 осіб: 1) На Великій Україні — 1 особа (2,8 проц.). 2) В Польщі — 9 осіб (25 проц.), з того: а) на польських землях працювало по фаху 5, б) працює по фаху на українських землях 2, в) на українських землях не працює ще 2. 3) В Румунії — 1 особа (2,8 проц.). 4) В Чехословаччині — 15 осіб (41,7 проц.), з того: а) на чеських землях робітниками

* До числа закінчивших нараховано також і 2 абсолютні, що були адміністративно вислані на межі ЧСР після опічення Академії і тому не встигли стати до дипломних іспитів, як рівно одного абсолютного, що з огляду на тяжкий стан здоров'я переложив дипломні іспити на весну 1928 р. Таким чином в цілому 36 є інженерів аг.

11, б) працює на українських землях 0, в) працює при українських установах по фаху 4, 5) В Люксембурзі — 1 особа (робітником). 6) У Франції — 2 особи, без роботи 1, робітником 1. В Німеччині — 1 особа. В Канаді — 5 осіб. Таким чином за п'ять місяців знайшло працю по фаху на рідних землях: 1) в У. Г. А. 1 особа — 2,8 проц. укінчивших, 2) в Польщі 2 особи — 5,5 проц. укінчивших, 3) в Румунії на українських землях 0 осіб — 0 проц. укінчивших, 4) в Чехословаччині на українських землях 0 осіб — 0 проц. укінчивших, 5) в Чехословаччині при українських установах 4 особи — 11,1 проц. укінчивших. Разом для українського народу працює 7 осіб, себто 20 проц.

Решта-ж агрономів-інженерів (80 проц. цілого випуску) перебуває або в стані сільсько-господарських робітників або просто є без роботи. Правда, що до такого розподілення агрономів-інженерів У. Г. А. в Подєбрадах у значній мірі причинились сторонні сили і впливи чисто політичного характеру, але коли українське населення по цей бік Збруча відчувало як слід потребу в агрономах з високошкільною освітою, то воно напевно ті сторонні сили і впливи перемогло. Коли це не сталося, то це показує, що у нас ще не відчувається гострої потреби в агрономах. А не відчувається гострої потреби тому, що немає в нашому селі переконання в необхідності такого фаху. Священник, учитель, лікар, адвокат, навіть почасти ветеринар — це професії зрозумілі і потрібні з точки зору нашого села, але агроном — це професія, необхідність якої в сучасній менті треба доводити українському населенню по цей бік Збруча. Все це не значить, що не потребуємо й високих с.-г. шкіл, але це значить, що поруч з організацією високих с.-г. шкіл треба організувати й інші галузі агрономічної допомоги населенню. Не маємо ні нижчих сільсько-господарських шкіл, ні розвинутої повітової та районної агрономії, які забирали абсолютні високих с.-г. шкіл, і через те наше сільсько-господарське шкільництво виглядає, як хата, для якої збудували дах, але не збудували ще фундаменту та стін.

Отже не відкриття окремих високих чи середніх с.-г. шкіл, а організація згідної і гармонійно-розвинутої системи агрономічної допомоги населенню, а в ній як окремих ча-

М. ВОЩЕНКО.

Коза.

(Докінчення)

VIII.

Ранком прийшов до Забєжкіна телеграфіст. — От, — сказав телеграфіст, не витаючись, — Домна Павловна приказала, щоби до дванадцяти чотирьох годин, інакше — судом і слідством.

— А я, — закричала з кухні Домна Павловна, — а я, так і перекажи йому, Іване Кириличу, худобині тій, я й видіти його не бажаю.

— А Домна Павловна, — сказав телеграфіст — і видіти вас не бажає.

Домна Павловна кричала з кухні: — Та поглянь, Іване Кириличу, чи не спалив він матрацу, сучий син. Курив недавно. Був у мене один такий хитрунець — перепалив. І перевернув підляка — не замічу, думає. Я в них, у підляк, всі кишки наскрізь бачу. Наволодчі!

— Даруйте, — сказав телеграфіст Забєжкінові — пересядьте на крісло.

Забєжкін сумний пересів з ліжка на крісло. — Кудиж я переїду? — сказав Забєжкін. — Мені й переїхати нікуди...

— Він, Домно Павловно, каже, що йому й переїхати нікуди, — сказав телеграфіст, оглядаючи матрац.

— А нехай їде, куди хоче, хоч кіт під хвіст! Я в його життя не втручаю.

Телеграфіст Іван Кирилич оглянув матрац, заглянувши без усякої потреби — під ліжко і, моргнувши Забєжкінові одним оком, відійшов. Вечером Забєжкін наважтажив візок і виїхав невідомо куди.

А коли виїжджав із воріт, то стрів агронома Пампушкіна.

Агроном спитав:

— Куди? Куди це ви, молодий чоловіче? Забєжкін тихо всміхнувся і сказав:

— Так, знаєте... прогулятися...

Учений агроном довго дивився йому вслід. На візку поперх добра на синій подушці стояла одна пара черевиків.

IX.

Так пропав Забєжкін. Коли проти його привища з'явилося вісім галок, бухгалтер Іван Наємудинівч сказав:

— Шабаш. Звільнений ти, Забєжкін, по скороченні штатів.

Забєжкін записався на біржу безробітних, але роботи не шукав. А як жив — невідомо.

Одного разу стрінула його Домна Павловна на Дєрябківському ринку. На торговині всячиною. Забєжкін продав пальто. А був Забєжкін у драних чоботах і в бабачій хацабайці. Був він неголений, і борідка росла в нього чомусь руда. Пізнати його було важко.

Домна Павловна підійшла до нього, пошупала пальто і спитала:

— Скільки за пальто хочеш?

І нагло пінала — то Забєжкін.

Забєжкін похитнувся і сказав:

— Візьміть так, Домно Павловно.

— Ні, — відповіла Домна Павловна, насуплюючись — мені не для себе потрібно. Мені для Івана Кирилича потрібно. У Івана Кирилича пальта зимового немає... Так я не хочу, а ось що: грошей я тобі певне не дам, а от прихось — будеш обідати у свята.

Пальто накинула на плечі і відійшла.

В неділю Забєжкін прийшов. Обідати йому дали на кухні. Забєжкін стидався, підбивав брудні ноги під крісло, хитав головою й їв мовчки.

— Ну, як там, брате Забєжкін? — спитав телеграфіст.

— Нічого собі, Іване Кириличу, терплю. — сказав Забєжкін.

— Ну, терпи, терпи. Руському неможливо, щоб не терпіти. Терпи, брате Забєжкін.

Забєжкін зів обід, і хліб сховав у кишеню.

— А я думаю, — сказав телеграфіст, сміючись і підморгуючи, — я, Домно Павловно, думаю — чого це він, вудочку на мене закидає? А він ось куди сіти закинув — коза.

Коли Забєжкін відходив, Домна Павловна спитала тихо:

— Ну, а признайся, адже ти збрехав про очі і взагалі?

— Збрехав, Домно Павловно, збрехав. — сказав Забєжкін, зітхаючи.

— Н-ну, йди, йди, — насупилася Домна Павловна, — не плетайся тут!

Забєжкін відійшов.

В кожне свято приходив Забєжкін обідати. Телеграфіст Іван Кирилович реготався, підморгував, хлопав Забєжкіна по животі і питав:

— Як же це ти, брате Забєжкін, обмахнувся?

— Обмахнувся, Іване Кириличу...

Домна Павловна суворо говорила:

— Лиш, Іване Кириличу! Нехай їсть. Пальто теж гроші коштує.

Після обіду Забєжкін йшов до кози. Він давав їй шкоринку і говорив:

— Нині була юшка з трибулькою і турнепсом на друге...

Коза тупо гляділа Забєжкінові в очі і жуvalа хліб. А опісля облизувала Забєжкінову руку.

Одного разу, коли Забєжкін зів обід і шкоринку сховав у кишеню, телеграфіст сказав:

— Положи шкоринку назад. Так! Напхався і до побачення. До кози нічого вештатися!

— Та нехай там, — сказала Домна Павловна

— Ні, Домно Павловно, моя коза! — відповів телеграфіст. — Не дозволю... Може мені зі злости козу знівечити. Що він там з нею ворожить?

Більше Забєжкін обідати не приходив.

(Початок в наступній книжці.)

Українці стрічаються на обіді і вечері в Ресторані Флієрової вул. Ягайловська ч. II.

БІДНОСТІ недовірливість усуває, ді-
лає зміцнюючою, віджив-
ляючою, побуджує апетит, неопієний
сердечник для реконвалесцентів

М-р Кашиніт-Фольсого, вино, хіміко-за-
в. на естонській мові. До побуту
в якій антиках і дрігучих. Ціна за фла-
кон 240. У власній інтерв'ї жа-
дати виправно М-р Кашиніт-Фольсого
Laboratorium chem.-farm.
M. K. Kasytowski, Tartu, 4-2

стни: системи досвідних установ, си-
стем сільсько-господ. шкільництва,
систем сільсько-господарської по-
шкільної освіти і системи сільсько-
господарської кооперації. Отже ті
проблеми, які треба ставити перед
нашим громадянством і які спільни-
ми силами треба розрішати при до-
помозі державних, громадських та
індивідуально-приватних засобів.

Агр. Віктор Доманицький.

ЖЕНЕВСЬКІ НАРАДИ.

Женева, 6 грудня 1921.

Тимчасовою справою женецьких розмов
був справа польсько-литовського кон-
флікту. В Раді Ліги Націй робили захо-
ди, щоб всі інші справи усунути з ден-
ного порядку, а зайнятися виключно спра-
вою того конфлікту. Кажуть, що мін.
Землеробства привів до Женеви англ. пред-
ставника розв'язання конфлікту. На осно-
ві цієї концепції Ліга Націй мала би ви-
брати спец. комісію, яка відвідала би Ви-
сочинку у Литві, розглянула відносини
між мешкоцями і ділками шкільництва,
аби мали би устійливі, що Вільно на-
лежить до Польщі, а Польща зі свого бо-
ку мала би поробити Литві економічні
пункти. Для здійснення цієї концепції
у Женеві робили заходи чередові у
м. Штрессмана. Він після мав би при-
їхати для цієї цієї Вальдемара.

Берлін, 6 грудня 1921.

Воро Вольфа подає, що Литвінов у роз-
мові з Вальдемаром підкреслює конче-
но замітити зовнішній стан між Поль-
щею і Литвою. Щодо відношення дин-
шкова між тими країнами, Литвінов ска-
зує представникам Польщі і Литви, що
в справі торкається лише тих двох
країн і тому уряд СРСР не хоче міша-
ти до тих справ. Литвінов зазначив,
що для СРСР найважливішим є усунення
жестких тиснень, які могли би заволоду-
вати мпр.

Женева, 6 грудня 1921.

Шв. Тел. Аг. подає, що представники
Англії, Франції, Німеччини, Італії і Япо-
нії були згодні щодо цього, що формаль-
но цей стан війни між Литвою і Польщею
має бути знятий. В середу Рада
Ліги Націй ваче в тій справі дискусію.
Вальдемарс пропонує Раді литовські
замовляти і зажадання, а мін. Залес-
ької буде боронити становища Польщі.
В останній думка, що Раді висте-
плення до порозуміння.

ГОЛ. ВИБ. КОМІСАР.

Варшава, 6 грудня 1921.

Вчор відбулося засідання презесів
вишнього суду, щоб представити мі-
жострой справедливості трьох кандидатів
на становленні гол. виб. комісара. Гол.
комісари виб. йменує през. рішюсності
між двома мін. справедливості. Як
розглядають подають: през. найв. суду
суду, а-ра Могильницького, а-ра Двор-
ського і Посоренького.

**УРЯДОВЕЦЬ, ЩО КАНДИДУЄ НА
ПОСЛА, НЕ ДІСТАНЕ ВІДПУСТКИ.**

Варшава, 6 грудня 1921.

Рад. мін. ухвалили закон з 24. серпня
1920 р. про відпустки для урядовців, які
кандидують на посади.

КАБІНЕТНА КРИЗА В РУМУНІЇ.

Бухарешт, 6 грудня 1921.

Між створення рум. кабінету, яку
дав на себе вдруге Віктір Братіну, а
вдалася. Переговори розбилися на-
слідком ставлення лідера осл. партії Ма-
рца, який сказав, що готов співпрацюва-
ти з лібералами під умовою розв'язан-
ня заперішого парламенту і по све-
діння нових виборів.

НОВИНКИ.

Концерт Санта Піоні, який відбу-
вся в четвер 5. н. м., буде повторений
в п'ятницю 9 грудня 1921, в год. 7-й.
В цей вечір для української шкільної
школи в концертний цинах.

— Українські єпископи, які беруть у-
часть в єпископській конференції у Льво-
ві, відвідали минулої неділі всі наші пер-
ші у Львові. Вдала участь у вівторі
відправі та антології проповіді вібра-
ним вірним, що заповнили всі церкви.
Кандидатський єпископ Вудка був у пер-
шій Успенській ПрДМ. (Волоцькій), оп. Кур-
тев у першій св. Петра і Павла, оп. Ко-
пидовський у першій св. Миколи, оп. На-
рад у першій Пресображення, оп. Гебей
у першій св. Пилипа, оп. Гойдин у пер-
шій св. Василя на Жовтиській.

— Шингунська історія? Львівська пре-
са приносить рецензії про нововідкриті
шингунську історію, в яку мають бути
включені жовтні польської армії, укра-
їнської національності. Два з них Ми-
халко Волошин і Андрій Кусця (2) ма-
ли передавати напері крадених а війсь-
кових канцелярій, головне про оборону
організацію Д. О. К. VI.

— Львівська темна хроніка. Ті, які по-
трапили в своїх катах, підчас своєї не-
присутності, різні цілі предмети, не-
жесті потішати себе, що боляв знають,
в чий руки попало їх добро. Виходить,
що ще від весни гуляла по Львові сім-
тійська трійка залоблена в чужих пред-
метах. Складалась вона з чепурної да-
ми, хоча й в нечепурним імемом Файга
Клейтман, а її креніака Лизора Раєв-
мала, що ходила у студентській шапці, і
а Ізраєля Гейрца, що мав на собі біл-
мо, але добре бачив чужу власність. Во-
нони із Ковля і Фабриліні св. Львів як
місто, де можна легким коштом проки-
нути пекло кілька місяців. — Дуже про-
сто собі заробити найном замішаним
Младовольський, який не міг прожа-
ти із 140 зол. місячно; брав на сплати
накопичені за які давав першу пайку і
негайно їх відпродував, щоб брати по-
ві в інших крамничих.

— Чи є ще російські полонені? Пими-
дими вернулось в Австрію ще кілька
російських полонених із великої війни,
що аж після 11 літ мали змогу верну-
тись до рідні. Австрійська преса торка-
ється питання: чи ще багато таких бу-
дущих австр. полонених сидить на престо-
рах буви. російської імперії. Обіцяль-
ні дані одержані в Москві стверджують,
що досі є ще кількості, а може й кілька
тисяч буви. австр. підв'язані на Сибірі
у різних закутках або в містах, де во-
ни залишилися добровільно, після дов-
голітніх даремних спроб повороту. Всі
ці люди почали нове життя. Може є ще
між ними такі, що не траять налії пор-
нутись до батьківщини. Але нині п'яка
агада вже не в стримує, тільки загаль-
ні важкі умови комунізації задержу-
ють їх на місці. Тому поодинокі родина,
яка вважає свого члена давно помершим
може ще одного дня заванти піхвової
неподіванки, коли пропащий полоне-
ний вернеться після довгих літ додому.

— Царські дорожчінності. Із Москви
прислали до Львону нову партію до-
рожного каміння, золота та різних
предметів, що були власністю царської
роднини. Іх купили один англ. золотар за
100.000 фунт. шт., вони поставлені в йо-
го крамничі і парт нині кілька мільйонів.
6 між ними рядкові красні стоячий годин-
ник, що прикрашував будуар царниці в
Царській Селі.

— Рекорди. Львондонецький поліції ада-
ел неабиякий рекорд. Одного дня вона
найшла в околиці міста трупа одного із
своїх товаришів. Хто його застрелив? —
не можна було збагнути ніяким спосо-
бом. Тоді один із агентів звернувся у
приватній розмові до одного із алоцинів
що відсиджував кару і зробив з ним ін-
терв'ю в цій таємній справі. Злочинець
попіванівся пастиками обставинами ало-
чину, що обидва співпрацю своїх топа-
ришів, з яких інтереси є відпайти ало-
чину. — Бувший англ. прем'єр і голо-
ва ліберальної партії лорд Асквіт при-
знався, що ніколи ще не розмовляв те-
лефоном. Має він за собою більш 40 літ
політичної діяльності.

— Літературний кутюк. Померла попу-
лярна сентиментальна польська псе-
вонимі Гайго, що написала кількаде-
сят повістей. Її дівею іриванню Олена
з Богучини Паладерска. — Відкриті
останньою резолюцією архів царської
„охрани“ дають шораз новіший мате-
ріал до історії тої організації. Останньою
їх сензацією є докази, що постітним спів-
робітником „охрани“ був відомий фран-
цузський письменник Адрі Мюрже, автор
сказки „Опел із життя Богемі“, що до
нині ще живуть не тільки в киші, але
й на сцені як опера. Мюрже діставав по-
місячно 500 фр. від графа Толстого, бу-
шого агента тайної поліції в Петербурзі,
північне відомство рос. амбасаді в Пари-
жі. Толстой, відомий як приятель Пуш-
кіна і колишній учасник мови декабрист-
ів у грудні 1825 р. Мюрже був у близь-
кій зносинах із відомими франц. псе-
вониміми — поетом деби-вар. Гюґо і да-

вав точні справоздавання про діяльність
революційних гуртів. Історична літера-
тура по підозрілаши досі, щоб поет, я-
кий із таким порушенням описував пу-
тку бодомної богемі, міг односторон-
но купувати таку лівну функцію. Як ба-
чимо: голос шлує в історії літерату-
ри буває інколи так сильніший як та-
лант. Усі, що цинили сипатичну по-
стать автора „Богемі“ будуть справді
заслужені новогородженіми докумен-
тами, які викажуть таку тінь на відомого
писемника.

— Арабська авантюра. Не амерла те
традиція тої доби, коли народи та пле-
мена вели із собою війну за... одну жі-
нку. Та традиція живе ще в околиці Да-
маску, де від довгих місяців головачі
двох арабських племен борються із со-
бою за владу над однок англійською. Гер-
роюкою цієї війни є львондонецька автор-
ка Етель Ковард, що в початку цього
року приїхала до Дамаску із однок
французькою трупкою. У ній алоказав
шм Фума Чіла, провідир 10.000 беду-
їнів. Вона відвідала його табір і по хо-
тіла алодитись на шлюб з ним, а вер-
нулась у Львондону. Шлюб чинив її вва-
бив. Вона стала його жінкою. Але його
діло Нурід, провідир іншого племені,
домогався від нього, щоб він арав із
нею. Фума не алодился на це і послав
Нуріда, що приїхавши дарував жінці Фу-
ма, гарній англійці, відракан готови. Від
цього часу ведеться війна між цими дво-
ма племенами. Ціло хоче відобрати апу-
кові його жінку, яка його теж отарува-
ла. У цій війні агуєтало вже 120 арабів.
Посередництво англійського консула в
Дамаску, щоб поладати конфлікт не
дало до цього часу ніяких наслідків.
Англ. акторка осигнувала свою мету, по-
винна би тепер доказати ще більшої
штучки і атиції у Львондону.

— Кандидати на північний бігун. У
ю-Йоркській в'язниці, т. зв. Півнопорт,
два П мешканці обдумують поважно ви-
праву до північного бігуна. 6 це люди,
що мають неабиякі дані на такі півни.
Кук — суперник слашного Пері, попав у
північню, тому, що хотів ошукати істо-
рію та географію, аповняючи, що не міг
відкрити бігун. Другий його товариш
полковник Форбес сидить там за ало-
аживання, в яких прогрішився як голо-
ва бора ветерана. Оба воли виправно-
вали всі подробиці найблизької еспеди-
ції до півн. бігуна і Форбес, алоажив-
ні в в'язниці, вже нині іхав би туди, ало
жде на Кука. Кук покинув на волі, але
тимчасовий, за яку ручить словом тез-
и. Він має ще відсидіти 5-літню кару.
Америкаська Теміла могла би забави-
тись у Соломона і дарувати йому умов-
но кару, якщо він справді вибереться
до північного бігуна, де прецінь не лек-
ше жити як у в'язниці.

— Світова всячина. СРСР. живо піка-
висься півном познати каналом Вол-
гу то Дон і встановити корабельну ко-
мунікацію між Каспійським і Чорним
Морем. — При військовій брації у
Франції стверджують, що запримічу-
ється ариет неграмотності. — Англійсь-
ке м-ство внутр. справ думає над пая-
ном, щоб замість алоажив поргашува-
ти висилку в'язнів до карних колоній
на острови Тихого Океану. — Китайські
пірати, що пірвали капітала англ. кораб-
ля „Сіангтан“ Латороа домогались
60.000 дол. за його видату. — В Англії
помер польський посол Ковальський,
бувш. проф. хемії в Фрібурзі і посол у
Газі, Віді та при Ватикані. — У Магд-
бурзі застрелився із невідомих причин
бувш. президент поліції Крігер. — По-
ліція, що навістила Оран (Альжир) на
просторі 2500 кв. км. аинчила всі житла,
втрата на 600 міль. фр.; європейці аги-
нуло 250, туземців 2500. — Фільмовий
артист Гаррі Піль ранений підчас про-
би в тигром. — Помер папстарший ві-
ленський актор Ляпольд Штраасмаєр у
81 р. життя; він був одним із найкращих
коміків, улюбленцем Відня, де грав від
1871 р. Місто поховало його на свій кошт.

Театр.

Коопер. Український Театр" під а-
рекцією з. Стадника (бул. Шансеска).
7-го „Він“, народна опера на 3 дн. Кро-
пивницького за Гоголем.
Початок 7:30 вечером.
Міський великий театр:
7-го „Паранія“ (по цинах до померлих
зміжених).
8-го год. 3. попол. „Лилик“ (ціли попо-
луднев).
8-го год. 7:30 веч. „Джюконда“.
Міський Театр Новин:
7-го „Преміюна краса“, фарса Яс-
шенбеи-Зелеского.
8-го „Порія“, оперетка Жюльбера.
Початок 7:30 вечером.
Кіна.
„Анонсь“: „Колі муніца кохас“ з най-
більшим ситовим актором Джомом Бер-
омом і Дюдонес Кастелью.

„Палас“: „Наполеон“ Абля Ганса.
„Лев“: „Чин“, могутня драма сімської
ажури на підставі „Книги Джунглі“ Кін-
лінга.
„Фатаморгана“: „Князь кохання“ з Лжол
Джильбером.

Біржа.

Гроші.

Долар 8:47:50—8:48:00, канадський до-
лар 8:55:50—8:56:00, коронн чеські 9:25:00—
9:26:00, австрійський шілінг 1:26:00—1:26:50,
рум. лев 0:05:25—0:05:50, французький франк
0:34:50—0:35:00, швейцарський франк 1:11:50—
1:12:00, англійський фунт 43:40—43:80, ні-
мецька марка 2:11:95, данський гульде-
1:17:09, черв'янець 30:20—31:00.
Золото: 20 кор. 36:20—36:50, 20 франків
34:00—34:30, 20 марок нм. 42:40—42:80, 10
рублів рос. 46:80—47:20.

Збіжжя.

Пшениця двірська 48:25—49:25, пшениця
селанська 45—47:75, жито 38:50—39:50, ячмінь
Бровар. 39:00—41:00, ячмінь на млино 33:75—
34:75, вівінь пастіаний 31:00—32:00, овес
32:50—33:50, кукурудза румунська 33:50—
34:50, бараболі рафонові 5:00—5:25, фасова
біла 45—55, фасова колірнова 40:00—
50:00, горох північний 56—66, горох по-
лений 40—50, бобик 34:50—35:50, сіно
7:50—8:57, солона 4:25—4:75, гречка 36:25—
38:25, льон 6:00—7:00, ріпак озимий
61:50—62:50, мука пшенична 40-пріс. 76:50—
77:50, мука пшенична 50-пріс. 76:50—77:00,
мука жита 65-пріс. 59:00 грисіс кукурудза
51—54, мука кукур. 36:25—37:25, отруби
житні 25:50—26:00, отруби пшеничні 26:00—
26:50, крупи гречані 73:00—74:50, пішено
71:25—75:25, крупи ячмінні 57—58, колю-
шина червона 255—285, мак сірий 115—
130, мак сірий 85—105, мішки ютотні, нові
1:70—1:80, мішки уживані 1:80—1:60.

Дописи.

ПРАГА. (Українська гімназія в Празі.
— Вилонення на допис п. Сірополла). В
ч. 266 „Літа“ появилося допис про укра-
їнську гімназію в Празі. Тимини кро-
ками алоаживуться в цьому став пї-
таж важної української культурно-освіт-
ної установи за кордоном, аорганіза-
ції Українським Педагогічним Інститу-
том ім. М. Драгоманова народом дво-
останніх років серед важких умов укра-
їнського життя на еміграції, без достат-
них матеріальних засобів і з поволі ве-
длим наслідком енергії а боку півного
гуртва шкільних працьовників, мідини
справи а правдивою посватою. В цій елі-
ній українській середній школі за кор-
доном алоаживуться головним чином діти
української еміграції — з Чехії, Польщі,
Румунії й Франції. Із самого дня емі-
грантського життя — неодиї, виголо-
джені, у вилонній алоаживає в адеб-
на мло грошівті прибули воли в Пра-
гу під ошку чед. уряду, щоб тут учи-
лись та вилонувались у своїй — рідній
школі на добро й славу українському
народові. Правда, інтернатське помеш-
кання, в якому воли тут мусли перебу-
вати два перні роки, було погане. Тут
було ім тісно жити і невідгідно учи-
тись, але коштів на граше алоаживання
півної естні дітей не було і ального гра-
ного помешкання під інтернат таком
не було, так що приходилось а болам
такий став терпіти й атувати до сер-
деш добротини, для аких такий став
був також болючий. Щодо а потатком
цього шкільного року діти перейшли на
кращі умови життя. З браку відпові-
дного помешкання в Празі гімназія пе-
ренеслась до Ржемиці — під год. Ізлі
від Празі, де інтернат алоаживає шкіль-
но, аловов а просторе помешкання. Не-
сприятливе приміщення дітей у дво-
перших роках некорисно аинвало й на
сам хіа праці в школі, а в самому інтер-
наті — діловому помешканні бараці — не
було повної можливості налаштувати жит-
тя відно а усіма аингома рішені й до-
машньої педагогії. Всеж таки, алади-
ки алоажив праці учительів гімназії, які
мали алоажив не тільки алоаживиріше
йти на аустрію українським дітям, по-
ставленим а некорисні умови життя
поза школою, але й аришувати всі ті
освітні браки, а акими всі діти при-
були зі світу до правської школи. Пра-
ва була неаважально важка, але й успіш-
на. Кожен із учительів працьовав понав
приписану екіпність годин безкорисно а
велику екіпність годин алоаживиріше
півного бажавши дозволити учням. По-
волі рішень анал а окарних кілоах по-
лишувалася, алас алоаживиріше і
школа при цині другого року свого іс-
нування відіпала у всіх алоаживиріше
висоти аинот цілоком нормальній а до-
брої школі. Ческі контрольні шкільні
органи алоажив на весні мін. шк. року
гімназію а педагогічного боку а добро-
му ставі. Його, що процес й алоажив-
лення що не алоаживиріше. Деякі педа-
гогічні алоаживиріше, алоаживиріше, алоаживиріше.

